

LIBRIS

We know
books

Noi ne vom duce de aici mai devreme sau mai târziu, dar, dacă reușim să lăsăm urmașilor cât mai multe cărți sfinte, le lăsăm o zestre de mare valoare pentru ei și pentru cei care vor veni după ei.

Protos. Nicodim Mândiță

Difuzare:

EDITURA
AGAPIS

Str. Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București

Tel./Fax: 021-2410673

Mobil: 0733-580008

editura.agapis@gmail.com

Cărțile pot fi comandate online la adresa

www.edituraagapis.ro

sau de la librăria Editurii Agapis,

din strada Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București

unde puteți beneficia de **oferte speciale**.

Tipărit la TIPOGRAFIA **NEKTARIOS** Botoșani

www.nektarios.ro

Mobil: 0733-580001

M. I. Vonica

VINO ȘI VEZI!

**Peripețiile unui ortodox
în lumea contemporană**

© Pentru prezenta ediție, Editura Areopag

www.areopag.ro

I.S.B.N. 978-606-8451-68-8

Editura Areopag
București, 2014

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI

1. Anonim	5
2. Dragoș	11
3. Anonim	21
4. Vlad	31
5. Anonim	39
6. Marina	47
7. Anonim	64
8. Ioan	76
9. Anonim	94
10. Teodor	105
11. Anonim	118
12. Iulian	129
13. Anonim	143
14. Ciprian	164

PARTEA A DOUA

1. Anonim	169
2. Sergiu	178
3. Anonim	189
4. Lucreția	199
5. Anonim	210
6. Colea	216
7. Anonim	227
8. Larisa	235
9. Anonim	244
10. Pascal	253
11. Anonim	262
12. Diana	268
13. Anonim	277
14. Andreea	288

PARTEA ÎNTÂI

Traiul lui nu era, neapărat, plin de evenimente mărețe, ci era, de fapt, dens, fiindcă încrucișa, cu o intensitate mai mare decât media, numeroase alte vieți. La ce refuza el, cu o modestie care-i era a doua natură, să se gândească, era incredibilul efect pe care îl aveau aceste intersectări.

1. Anonim

Andreea privea paharul ornat cu abur și mărunta, dar înrobitoarea comoară lichidă din el. Pe vremea aceea, în care până și nopțile mocneau, în orașul brăzdat des și adânc de mulțimea de ziduri îmbibate cu soarele de peste zi, o limonadă cu mentă părea cursă direct din paradis. Oftă. Trebuia să bea, rapid și lipsit de poezie, și să plece. Se făcea târziu, iar ea mai avea încă destulă treabă. Înghiți lichidul cu toată pofta de rece adunată în orele în care alergase de colo până colo, și cu multă recunoștință. Știa să aprecieze un astfel de răgaz esențial.

Înhăță geanta, își petrecu chinga în diagonală, peste piept și spate, și se repezi să coboare. Ateriză pe asfaltul răsuflând fierbinte, de care picioarele ei uitaseră, pentru minutele petrecute la terasa podită cu scândură și acoperită cu umbrele enorme, care protejau mesele zi și noapte, parcă temându-se mereu că și luna va

dogori. Andreei nu-i păsa, însă, de răsuflarea asfaltului și de niciun alt motivăș mai mult sau mai puțin neserios de a-și amări clipele. Da, murea de cald, și era ostenită ca un cal de poștă alergat prin deșert, dar, dincolo de orice, era pur și simplu fericită, cu acea fericire simplă a tineretii care poate lesne înhăța omul și zbura cu el în plisc, pe deasupra crăcărișului meschinărilor cotidiene.

Zâmbi, făcând primii pași pe asfalt. Se întreba, uneori, dacă aceștia vor fi anii legării ultimelor prietenii adânci din viața sa, și dacă vor fi ani definatorii pentru viitorul ei. Cei mai în vârstă (îi tot venea să spună „adulții”, uitând, uneori, sau refuzând, poate, să-și conștientizeze propria condiție adultă) așa păreau să creadă. Ea era mai sceptică în această privință. Purta în sine pulsiunea schimbării, așa încât nu prea îi venea să creadă că ar putea exista, în viața sa, o perioadă lungă, cuprinsă între calificarea într-o profesie și ziua morții, și care să curgă printr-o albie desenată până la încheierea studiilor, și numai prin ea. În primul rând, nu se vedea având o singură ocupație. În al doilea rând, de când se știa, aspira la *ceva* care era *altfel*, și care, în mod cert, nu se împăca defel cu o viață „așezată”.

Grăbi pasul, visând mai intens. Uneori, i se părea că a aterizat aici și acum din altă epocă. Nu, nu era o persoană romantică, cel puțin nu în sensul livresc al termenului, și nu purta nostalgii insinuate din cărți. Se simțea excelent în pielea ei de om de secol douăzeci, pe multe de douăzeci și unu, doar că, numai uneori, parcă tânjea după ceva mai simplu, mai puțin agitat și zgomotos. Pica în reverie, apoi se întreba, rațional, dacă or fi existat, cu adevărat, epoci mai puțin agitate și zgomotoase. Până la urmă, agitația maximă și zgomotele cele mai pătrunzătoare le produc oamenii, nu mașinăriile, iar oamenii, în general, nu par a-și găsi liniștea, nicăieri și nicicând. La un moment dat, Andreea intuise că liniștea poate fi, totuși, găsită și că ar putea, chiar, să fie du-

rabilă. Nu prea avusese, însă, cu cine să-și împărtășească descoperirea, nici în familie și nici printre prieteni. Așa că o purtase cu sine, ca pe un vrej fragil, despre care spera să nu moară, până ce va fi apucat să învețe, cumva, de undeva, să-l îngrijească...

– Uită-te pe unde mergi, fetițo!

Tresărise, întreruptă din cea mai frumoasă parte a visării. Într-adevăr, o atinsese, în treacăt, pe doamna cu pricina, dar numai puțin, foarte puțin. Sau, așa credea ea? Judecând după îndârjirea cu care se oprise în loc, doamna era, cel mai probabil, de cu totul altă părere. Adesea, Andreea trebuia să asiste la manifestările ambiției curioase a multora dintre locuitorii orașului de a stăpâni absolut fâșia de asfalt pe care mergeau, sau locul pe care se așezau în mijlocul de transport. Uneori rămânea în urmă și pierdea mașina, refuzând ideea de a se bate corp la corp cu băbuțe, mame cu copii și cetățeni vânjoși care tocmai se băteau cu băbuțele și mamele cu copii. Dacă, însă, așa vedeau ei lucrurile, în cultura lor...

– Scuze...

Doamna o privi cu anume necaz. De abia ce i se deschisese pofta de ceartă și iată că fata aceea refuza oferta. Pufni, strâmb, din gura deformată de dispreț, și își reluă călătoria prin imperiul său de asfalt. Andreea plecă și ea, mai departe, nu fără a simți o mică amărăciune. La ce bun, toate acestea? Ridică privirea în zarea de blocuri și buzele i se strânseseră a tristețe resemnată. Și ea reacționa, nu de puține ori, la fel de ignobil. E drept că se străduia să nu facă din asta un mod de viață și nici măcar ceva acceptabil, dar... Și totuși, în același oraș și în aceeași lume se puteau vedea, auzi și trăi sumedenie de lucruri frumoase. Se gândi la o scenă pe care o surprinsese nu mai departe de ziua aceea. Din goana tramvaiului, văzuse un om care mângâia pe frunte un vagabond alunecat lângă un zid, poate fiindu-i rău de la căldură, sau din altă cauză. Gestul acela îi strălu-

cea, încă, în minte și tot anticipa, cu plăcere, momentul în care i-l va povesti lui Ciprian. Cu altcineva nu-i pica bine să discute despre astfel de lucruri. Prea ar fi însemnat să-și descopere acea parte din sine care rezona cu ele...

Privind așa, pe cât se putea, pe deasupra orașului, mai făcuse un număr de pași. Se împiedică și pleacă ochii, înapoi, la nivelul imediat învecinat cu asfaltul. Oricum, nu era bine să umble cu capul în nori, dacă nu voia să mai stârnească niște incidente, eventual mai veridice decât precedentul. Zona era aglomerată. Mulți circulau de-abia la ora aceea, temându-se de soare mai tare decât cine știe ce creaturi mitologice. Se așează pe o bancă. Visarea, dar și osteneala i-o luaseră, puțin, pe dinainte. Chiar și așa, nițel toropită fiind, ascuțitul ei simț de observație nu uită să-i facă un index al celor care treceau prin fața băncii. Bunici întârziați cu copiii pe afară... Oameni singuri și grăbiți... Perechi care se țineau de mână... Un grup de puști gălăgioși... Un grup de puști liniștiți... Un grup de turiști occidentali... Un individ care se certa cu cineva, la telefon, cu atâta încrâncenare că i se albiseră degetele, pe aparat... Andreea remarcă, pe jumătate cu amuzament, pe jumătate cu o seriozitate un pic tristă, că toată această paradă, de altfel cu nimic neobișnuită, a umanității, se purta prin fața bisericii vechi, de cărămidă. Câte unii se închinau, trecând pe acolo. Inclusiv personajul care zbiera în mobil își făcuse cruce, probabil că dintr-un reflex care nu ținea seama de contexte. De ce, de ne-ce, vorbă este că mai apoi clipise des și moderase simțitor atât tonul, cât și gătuirea telefonului...

Andreea zâmbi, doar ea știa de ce, și se ridică. Aveau de lucru, iar Ciprian era punctual și meticulos. Oricum, după semestrul petrecut în pribegia auto-asumată, de-abia aștepta să-l vadă și să-i spună povești noi despre orașe și trecători. Se culese de pe bancă și își în-

colonă, cu stoicism, sufletul și trupul, către direcția în care era așteptată. Din fericire, nu era departe. Își aminti primul său drum într-acolo... Comunicaseră perfect, dintru început. Iar pentru fată, etapa aceasta avea și o stranie precedentă, plasată în timpurile în care îi zărise, pentru prima dată, fotografia, pe o carte. Îi plăcuse mult de el, așa, de la prima vedere și dintr-o simplă imagine, dar nu ca de un iubit, ci ca de cineva drag în alt fel, aidoma de unic și de tainic, totuși, diferit.

Surprizele plăcute se succedaseră. Mai întâi, se dovedise că erau rude de sânge.

– *O, un savant, la noi în familie...*

Inițial, Andreea crezuse că despre ea era vorba, având în vedere ce carte „grea” cumpăraseră...

– Ciprian Petrescu... Vărul meu, Ciprian, lămurise taică-său misterul. N-am mai vorbit de ani de zile... Oare nu cumva predă chiar unde vrei tu să te înscrii? Ce ar fi să reluăm legătura și așa, din aproape în aproape, poate ajungem să știm și noi că are cine să stea cu ochii pe tine, în facultatea aia?

Nu zisese nimic, ea, care protesta, de obicei, energetic, la ideea de „supraveghere”. S-au cunoscut, și nu a regretat nicio clipă. „Savantul” se dovedise a fi un amestec straniu de personaje. Din epoci diferite, iar unele chiar, s-ar fi putut spune, atemporale. Și care amestec se întâmpla să corespundă întocmai cu ceva sau cineva după care tânjea sufletul ei. De mult își dorise un fel de tată de schimb – nu că Robert nu ar fi fost un părinte bun, doar că era dificil să fii asta, într-un tot, pentru o așa ființă sucită. Iar unchiul cu privire luminoasă, care se dovedise că îi era și rudă de suflet, îi ieșise în cale Andreei tocmai când miezului ei, de sub coaja cu multe zone țepoase, îi cam sosise vremea de a se coace. Într-adevăr, de acum avea cine să stea cu ochii pe ea, și nu doar supraveghindu-i progresele la învățătură. Avea cine să o crească mare și în alte privințe, apropiate su-

fletului ei, dar nu și părinților săi biologici. Componentele „atemporale” ale personalității lui Ciprian erau total adecvate unui asemenea rol.

Uneori putea fi greu – greu inteligibil, greu de asumat, greu de făcut, dar Andreea optase, fundamental, pentru a se bate cu acele greutăți, chiar dacă uneori o făcea cu mai mult entuziasm, iar alteori cu mai puțin, chiar semnificativ mai puțin. Trecerea de la teorie la practică este dificilă, în orice domeniu, iar în unele poate mai dificilă decât în altele...

Tot filozofând pe marginea amintirilor, ajunsese.

– Iartă-mă, am întârziat... Salut... zisese, intrând pe ușă, fără a mai aștepta să i se dea încuviințarea, în urma bătăii formale.

– Salut. Nu-i nimic, Andreea... Lasă, terminăm mâine, auzi, din zborul ei grăbit către centrul încăperii.

– Că ce? Că nu puteți, de mine?... Dar de... de ce nu mi-ai spus că nu ți-ai terminat treaba, domnule conferențiar? Aș fi apreciat să... știu că mai vine cineva, aici, la această oră târzie, când speram să dețin exclu... exclusivitatea...

– Î?

Până ca Andreea să fi apucat să-și cenzureze surpriza, inelegantul sunet care îi scăpase călătorea, deja, prin încăpere.

– Chiar așa... domnișoară... Bine zis... De tot „î”-ul mi se pare și mie situația...

Din mijlocul camerei, Andreea nu mai găsi nimic mai bun de făcut decât să ofteze. Personajul care dăduse această replică filosofică era profesorul ei de engleză, Dragoș Duca, după toate aparențele băut bine.

2. Dragoș

– *Umanismul... este filosofia „naturii umane”, prin excelență... pe care o promovează drept reper suficient sieși, în baza raționalității ființei omenești... Spre deosebire de alte epoci, umanismul contemporan este prin excelență secular (nereligios) și chiar ostil, adesea, perspectivei existenței divinității... Acest conflict este... necesar!* - punctă Duca, ridicând arătătorul, în timp ce pivota, ușor, pe piciorul drept.

Andreea privi la Ciprian, cu tâlc. Își înghiți, însă, amuzamentul, nu tocmai potrivit, în situația dată.

– ... *Creștinismul ortodox admiră omul și-l îndeamnă către punerea în valoare a întregului său potențial... Dumnezeu Însuși fiindu-i camarad, pe acest drum dificil. La ce nu îndeamnă creștinismul, este la a exalta omul până la roluri pe care nu le poate duce... Și se vede, din cele ce se întâmplă în jurul nostru, ce urmări are a face pe om măsura tuturor lucrurilor... În primul rând, se va pune întrebarea care om? Și fiecare grup va urma o anume filosofie, imperfectă precum ființa care a iscat-o, și aflată în competiție și contradicție cu toate celelalte filosofii. Astfel, umanitatea își vede de o viață agitată, tot contrazicându-se, cu Cel de Sus și cu sine... continuă să peroreze Duca, surprinzător de coerent, doar făcând mici pauze între fraze. Din lucrarea TA, magistre! Braaaaavo! Frumos spus! – zbieră, în încheiere, ațintindu-l pe Ciprian prin reorientarea aceluiași arătător. Păcat că este doar o formă fără fond...*

Cuvântul „fond” fusese, mai degrabă, sughițat. Oricum, era remarcabil, un singur cuvânt, din atâtea, în condițiile în care ochii îi sticleau, întrucâtva, iar picioarele își căutau rostul, pe covorul care se strânsese, oferindu-le un teren încă și mai nesigur.

– Daaaa... mai zise, aproape cântat, și pică pe canapeaua îngustă care se află în colțul încăperii.

– Cândva, după cum chiar tu mi-ai spus, aveai alte opinii. Și, mai ales, sentimente. N-ar fi exclus ca, de fapt, ele încă să mai persiste, undeva, în sufletul tău, în apele cele mai adânci.

Replica aceea, dar mai ales felul în care fusese spusă îi servi Andreei drept antidot la râsul care tot mai încerca să preia controlul. Încăpuse, în fraza aceea simplă, caldă, dar și tărie, într-un amestec aparent paradoxal, a cărui rețetă n-o deținea prea multă lume. Se uită la Ciprian și își prinse buza de jos cu dinții, simțind că în suflet i se stârnea, în locul râsului, sfiala anume care apărea în anumite momente, când se găsea prin preajma lui și a unora dintre interacțiunile sale cu lumea și oamenii din ea.

Duca se încordă, părând că un fel de fior scârbos i-a străbătut trupul, aducându-i și pe chip o expresie de dezgust.

– Daaaa, cântă el, iarăși, fără ca expresia să i se schimbe. Cândva! - proclamă, ridicând, iarăși, arătătorul spre tavan, eram tânăr și proooost!... Destul încât să merg la biserică și destul încât să mă însor cu nevestă-mea... Între timp, stimat auditoriu, m-am mai instruit, în ale vieții... Nu orice blagoslovește popa nu se împute... Căsătoria mea este cea mai bună dovadă!

Andreea privi în podea. Deodată, simțise că ar fi vrut să se retragă, discret, dar tocmai atunci Duca o luă drept interlocutor.

– Dumneata sper că ai mai multă minte în cap...

Fata tresări. Nicio șansă să se mai retragă.

– Nu, enunță, calm, dar ferm.

Vru să continue, dar Duca își mutase, deja, atenția, de la ea, nu înainte de a sublinia:

– Biiiiine că recunoști...

Ridicase iar arătătorul, într-o poză savantă.

– Cipriiaane, fii bun și cheamă ceva, să mă ducă! Salvarea... Sau gunoierii...

În acel moment, avântul discursiv îl părăsi, brusc. Lăsă capul pe spate și închise ochii. Andreea se uită, ușor stânjenită, la Ciprian. Acesta se ridică și se duse la Dragoș.

– Dragoș! Hai, să mergem!

– Hrrrrr...

– Niciun „hrrrrr”! Ridică-te, hai... Trebuie să te duci acasă.

Duca ciuli urechile și deschise ochii.

– Uuunde??

– Acasă!

Deodată, Ciprian păru că și-a amintit de ceva care nu suferea amânare.

– Andreea, te rog, fii cu ochii pe el, zise, peste umăr, dispărând pe ușă.

Revenise în mai puțin de cinci minute. Îl auzise intrând în și ieșind din biroul lui Duca, ce se găsea peste coridor. Avea în brațe două cutii de bere și o sticlă de vin, toate goale. Le îndesă, grăbit, în coșul de gunoi și scoase, apoi, sacul, înnodându-l la gură.

– Ia asta, te rog.

Andreea luă sacul.

– Hai, Dragoș...

– Meeerg... Bine! Stai o... clipă...

Sprijinindu-se cu palma de brațul lui Ciprian, Duca se săltă aproape la verticală.

– Ssstai!... Haltă de... ajustare! - emise Dragoș, și râse singur, de propria glumă, în timp ce-și corecta, cât de cât, ținuta.

S-a străduit, cu succes aproape total, să meargă drept, prin fața gheretei paznicului. În cele din urmă, au aterizat, cu toții, în mașina lui Ciprian. Dragoș capturnase, pe drum, sacul din mâna Andreei, și acum îl ți-

nea ca pe un copilăș, perorând pe deasupra sa, cu vervă regăsită.

– Gunoiaș, drăgălaș... Vezi, Cipriane, că tot cu gunoiul sunt dus? - își încheie, în cele din urmă, recitativul, care cuprinsese pasaje din „Regele Lear” și din „Infernul” lui Dante, în original.

Fără o vorbă, și fără să-și ia ochii de la drum, Ciprian întinse mâna, îi luă punga și o îndesă sub scaunul lui. La fel de precis și de expeditiv, scoase un lucru dintr-un buzunar al rucsacului care se afla pe scaunul din dreapta sa și i-l dădu lui Dragoș.

– *Sic transit gloria mundi*, petrecu Dragoș pun-ga... *How doth the busy bee, Dum vivimus vivamus, I stay my enemy!...*²

Cumva, potrivise pe aceste versuri o melodie de music-hall. Trecură pe lângă biserica Sfântul Ioan Botezătorul. Dragoș îl salută mucalit pe sfânt, cu două degete plecând de lângă tâmplă.

– *Les femmes et les hommes croyaient aux prophètes. Maintenant on croit à l'homme d'état.*³

Acestea fiind făcute și spuse, se uită, în sfârșit, la ce-i dăduse Ciprian.

– Miiiiiee? - întrebă, nu era clar dacă serios sau în bătaie de joc.

Ciprian încuviință din cap, fără să comenteze nimic. Sau așa crezu Dragoș. Andreei i se păruse că a auzit ceva, ce unchiul ei murmurase ca pentru sine. Duca dădu din umeri, mai privi pentru o vreme obiectul, ca și cum s-ar fi străduit să se decidă ce să facă cu el, apoi îl vârî într-unul din buzunarele laterale ale pantalonilor.

– Așaaaa, deci... Mie, în loc de sacul căruia îi eram petic... mai mormăi, în mod bizar, înainte de a ațipi, doborât de alcool și agitație.

Stătea foarte departe de institut, practic în celălalt capăt al orașului. În cele din urmă, ajunseră. Diana își

întâmpină soțul cu o scârbă perfect simetrică, în intensitate, bunăvoinței lui Ciprian.

– Iarăși?

Ciprian dădu din umeri la replica ei mai mult sau mai puțin retorică. Într-adevăr, de la o vreme Dragoș, care de mai mult timp avea probleme cu băutura, își luase obiceiul de a se îmbăta și la serviciu, pe ascuns, întotdeauna când rămânea și Ciprian mai târziu, în institut. De băut, bea la el în birou, după care se prăvălea în camera de vizavi și începea să-l sâcăie pe Petrescu. Într-un final, Ciprian îl ducea acasă, amândoi străduindu-se să nu dea de bănuț paznicului, la ieșirea din clădire. Uneori, anumite dialoguri dintre Ciprian și oaspetele său intempestiv se reluau, de la episod la episod, ceea ce se petrecuse și în seara aceea. Ce varia întotdeauna – citatele cu care Duca agrementa călătoria prin oraș. A doua zi, când se întâlneau iarăși la institut, amândoi se comportau ca și cum ciudatele scene vespérale n-ar fi existat. Peste zi, Dragoș nu se atinge de alcool, și își vedea de munca la catedră. Își revenea destul de repede și de bine din beție, mai păstrând doar un soi de neplăcere morocănoasă, încât viciul nu-i afecta, cel puțin deocamdată, prestația profesională.

Andreea, care fusese plecată, pentru o vreme, la un schimb studentesc, nu știuse nimic despre toate acestea, până atunci.

– Mersi, mai spuse, sec, Diana, și le închise ușa în nas.

O contemplant pe Andreea cu o nemulțumire nedisimulată. Bineînțeles că nu-i convenea că mai asistase încă cineva la scenele făcute de bărba-su. Și cu atât mai puțin nepoata lui Petrescu, pe deasupra și studentă a lui Dragoș. Duca îi povestise, la un moment dat, despre fata aceasta, care i se păruse la fel de inteligentă, dar și de dusă ca și unchiul ei.

În seara aceea, Diana era mai oțărâtă ca niciodată.